

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 10. novembrī

2019. gada pārskati: “tīri”, taču pārāk daudz kļūdu attiecībā uz izdevumiem

Šodien publicētajā Eiropas Revīzijas palātas gada pārskatā par 2019. finanšu gadu revidenti apstiprina ES pārskatus, atzīmējot, ka tie sniedz “skaidru un patiesu priekšstatu” par ES finanšu stāvokli. Tajā pašā laikā viņi secina, ka maksājumos bija pārāk daudz kļūdu – galvenokārt augsta riska izdevumu kategorijā. Ņemot vērā iepriekš minēto un neraugoties uz uzlabojumiem dažās izdevumu jomās, revidenti sniedz negatīvu atzinumu par izdevumiem. Revidenti arī izmanto izdevību, lai uzsvērtu, ka ir vajadzīga stabila un efektīva tās finanšu paketes pārvaldība, par kuru tika panākta vienošanās, reaģējot uz koronavīrusa krīzi, kas turpmākajos gados gandrīz divkāršos ES izdevumus.

Vispārējais pārkāpumu līmenis ES izdevumos ir saglabājies samērā stabils – 2,7 % 2019. gadā salīdzinājumā ar 2,6 % 2018. gadā. ES izdevumos novērojami arī pozitīvi elementi, piemēram, pārmaiņas dabas resursu jomā un noturīgi rezultāti administrācijas jomā. Tomēr, ņemot vērā ES budžeta struktūru un attīstību laika gaitā, augsta riska izdevumi 2019. gadā veidoja vairāk nekā pusi no revidētajiem izdevumiem (53 %) – to īpatsvars salīdzinājumā ar 2018. gadu ir palielinājies. Tas galvenokārt attiecas uz atliedzinājuma maksājumiem, piemēram, kohēzijas un lauku attīstības jomās, kurās ES izdevumus pārvalda dalībvalstis. Uz augsta riska izdevumiem bieži vien attiecas sarežģīti noteikumi un atbilstības kritēriji. Šajā kategorijā joprojām ir būtiskas kļūdas, kuru aplēstais īpatsvars ir 4,9 % (2018. gadā: 4,5 %). Revidenti secināja, ka kļūdu līmenis ir plaši izplatīts, tādēļ ir snieguši negatīvu atzinumu par ES izdevumiem.

Revidenti izmanto iespēju paraudzīties nākotnē. Eiropadome 2020. gada jūlijā panāca politisku vienošanos par pagaidu atvēršanas instrumenta “*Next Generation EU*” apvienošanu ar ES budžetu 2021.–2027. gadam, pievēršoties Covid-19 krīzes ekonomiskajām un sociālajām sekām. Tā rezultātā turpmākajos gados ES izdevumi būs ievērojami lielāki.

“Mūsu negatīvais atzinums par ES 2019. gada izdevumiem ir atgādinājums, ka mums ir vajadzīgi skaidri un vienkārši noteikumi attiecībā uz visām ES finansēm, kā arī ir efektīvi jāpārbauda, kā nauda tiek tērēta un vai tiek sasniegti plānotie rezultāti,” sacīja ERP priekšsēdētājs Klaus-Heiner Lehne. “Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā plānoto atvēršanas fondu Covid-19 pandēmijas seku

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto gada pārskatu.
Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

apkaršanai. Šajos krīzes laikos Eiropas Komisijai un dalībvalstīm ir milzīga atbildība, lai ES finanses tiktu pareizi un efektīvi pārvaldītas.”

Tikmēr Eiropas strukturālo un investīciju (ESI) fondu apgūšana dalībvalstīs joprojām bija lēnāka, nekā plānots. Līdz 2019. gada beigām pašreizējā septiņu gadu budžeta priekšpēdējā gadā bija izmaksāti tikai 40 % (184 miljardi EUR) no saskaņotā ES finansējuma 2014.–2020. gadam, un dažas dalībvalstis bija izmantojušas mazāk nekā trešdaļu no tā. Tas palielināja neizpildītās saistības, kuras 2019. gada beigās sasniedza 298 miljardus EUR, kas atbilst gandrīz diviem gada budžetiem. Šī situācija ir radījusi papildu problēmas un riskus, jo Eiropas Komisijai un dalībvalstīm jaunajā budžeta periodā ir jāatvēr papildu laiks apgūšanai.

Vispārīga informācija

2019. gadā ES izdevumi veidoja 159,1 miljardu EUR jeb 2,1 % no dalībvalstu publiskā sektora izdevumiem un 1,0 % no ES nacionālā kopienākuma. Dabas resursu joma veidoja lielāko daļu no revidētajiem izdevumiem (47 %), kohēzijas jomas izdevumi veidoja 23 % un izdevumi konkurences jomā – 13 %. Aptuveni divas trešdaļas budžeta izlieto saskaņā ar dalītās pārvaldības metodi, kad dalībvalsts sadala līdzekļus, atlasa projektus un pārvalda ES izdevumus.

Katru gadu revidenti revidē ES ieņēmumus un izdevumus un pārbauda, vai gada pārskati ir ticami un vai ienākumu un izdevumu darījumi atbilst piemērojamiem tiesību aktiem ES un dalībvalstu līmenī.

ES pārskatus sagatavo, piemērojot grāmatvedības noteikumus, kas pamatojas uz starptautiskiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem, un tie atspoguļo Savienības finanšu stāvokli iepriekšējā finanšu gada beigās un tā finanšu darbības rezultātus minētajā gadā. ES finanšu stāvoklis ietver tās konsolidēto struktūru aktīvus un īstermiņa un ilgtermiņa saistības gada beigās.

Atzinums bez iebildēm (“tīrs” atzinums) nozīmē, ka skaitliskie dati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu un ir ievēroti finanšu pārskatu sagatavošanas noteikumi. Atzinums ar iebildēm nozīmē, ka revidenti nevar sniegt “tīru” atzinumu, tomēr konstatētās problēmas nav plaši izplatītas. Negatīvs atzinums norāda uz plaši izplatītām problēmām.

Lai izstrādātu revīzijas atzinumu, revidenti pārbauda darījumu izlases nolūkā sniegt statistiski pamatotas aplēses par to, kādā apmērā ieņēmumos un atsevišķās izdevumu jomās ir kļūdas. Viņi salīdzina aplēsto kļūdu līmeni ar 2 % sliekšni, kura pārsniegšanas gadījumā nepareizus ieņēmumus vai izdevumus uzskata par būtiskiem. Aplēstais kļūdu līmenis neliecina par krāpšanu, nelietderīgi izlietotiem līdzekļiem vai izšķērdēšanu; tā ir aplēse par naudu, kuru nedrīkstēja izmaksāt, jo tās izlietojums nebija pilnībā atbilstošs ES un valsts noteikumiem.

ERP ir neatkarīga Eiropas Savienības ārējās revīzijas iestāde. Tās ziņojumi un atzinumi ir svarīgs posms ES pārskatatbildības ķēdē. Tos izmanto, lai prasītu atbildību no tiem, kuru pienākums ir īstenot ES politikas virzienus un programmas, tātad no Komisijas, citām ES iestādēm un struktūrām un dalībvalstu pārvaldes iestādēm. ERP brīdina par riskiem, sniedz pārliecību, vērš uzmanību uz trūkumiem un labu praksi, kā arī piedāvā norādījumus politikas veidotājiem un likumdevējiem par to, kā uzlabot ES politikas virzienu un programmu pārvaldību.

Gada pārskats par ES budžetu, gada pārskats par Eiropas attīstības fondiem un kopsavilkuma dokuments “2019. gads. ES revīzijas īss apraksts” ir pieejami šādā adresē: eca.europa.eu.

13. novembrī ERP pirmo reizi publicēs ziņojumu par ES budžeta vispārējo sniegumu.